

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 8 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy w Skierniewicach zasądził od J. Ż. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 20.002,97 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 4.326,16 zł od dnia 29 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty i od kwoty 15.676,81 zł od dnia 5 lipca 2012 r. do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałej części oraz obciążył pozwanego obowiązkiem zwrotu na rzecz powodowej spółki kosztów procesu w wysokości 3.294,60 zł.

W toku postępowania Sąd I instancji ustalił, że w dniach 21 i 27 czerwca 2012 r. J. Ż. zakupił w spółce (...) podłoże do uprawy pieczarek z grzybnią i dokarmiaczem za kwoty wynoszące odpowiednio 16.026,16 zł i 15.676,81 zł, zaś terminy zapłaty tych należności, według wystawionych faktur, przypadają w dniach 28 czerwca i 4 lipca 2012 r. Towar został wydany pozwanemu, a ten na poczet powyższych należności uiszczył kwotę 11.700,00 zł.

Pozwany zgłosił reklamację dotyczącą dostarczanego mu przez powódkę towaru, jednak jego zastrzeżenia dotyczyły wcześniejszej partii otrzymanej dnia 14 czerwca 2012 r. W reklamacji pozwany zażądał zwrotu 60% wartości podłoża z uwagi na zniekształcenie wyhodowanych grzybów i zanieczyszczenie ich pleśnią. Sprzedawca - ze względu na stałą współpracę - zdecydował się przyznać pozwanemu 30% rabat na następne podłoże. Jednocześnie poinformował, iż nie było innych reklamacji dotyczących komory, z której pochodził dany materiał hodowlany, oraz wyjaśnił, że jakość grzybów zależy od grzybni, a nie od podłoża.

Sąd Rejonowy oddalił wnioski dowodowe zawarte w pozwie i piśmie procesowym powoda z dnia 27 września 2013 r., jak również wnioski o dopuszczenie dowodów z dokumentów zawarte w odpowiedzi na pozew, stwierdzając, że zmierzały one do wykazania okoliczności przyznanych albo uznanych za przyznane przez stronę przeciwną. W konsekwencji Sąd wywiódł, że roszczenie strony powodowej zasługuje na uwzględnienie w oparciu o art. 535 k.c. Strony niniejszej sprawy łączył bowiem stosunek obligacyjny wynikający z umowy sprzedaży, której przedmiotem było podłoże do uprawy pieczarek o łącznej wartości 31.702,97 zł - fakt zawarcia umowy oraz jej kluczowe elementy potwierdzały dwa dokumenty w postaci faktur VAT nr (...) - a skoro kupujący odebrał towar, to był zobligowany do uiszczenia całej należności. Z tego obowiązku wywiązał się jedynie częściowo. W tym zakresie Sąd Rejonowy za pozwanym przyjął, iż na poczet ceny zakupu wpłacił on kwotę 11.700,00 zł, uznając za wiarygodne twierdzenia w tym przedmiocie zawarte w odpowiedzi na pozew i wywodząc, że strona przeciwna reprezentowana przez fachowego pełnomocnika się do nich nie ustosunkowała, co umożliwia uznanie tego faktu za przyznany w trybie art. 230 k.p.c.

Sąd meriti nie przychylił się natomiast do zgłoszonych przez pozwanego zarzutów dotyczących obniżenia ceny za nabyty towar w związku z wadliwością dostarczonego towaru oraz potrącenia z dochodzoną wierzytelnością identycznej co do wysokości wierzytelności pozwanego z tytułu odszkodowania za straty poniesione wskutek dostarczenia wadliwego podłoża.

Koszty procesu rozliczono stosownie do zasady stosunkowego rozliczenia przewidzianej w art. 100 zd. 1 k.p.c. Z całości kosztów poniesionych przez stronę powodową w wysokości 3.468,00 zł została więc zasądzona kwota 3.294,60 zł, odpowiadająca rozmiarowi wygranej spółki (...) (95%).

Apelację od tego wyroku wniósł powód, zaskarżając rozstrzygnięcie w zakresie, w jakim powództwo zostało oddalone. Postawione wyrokowi zarzuty dotyczyły naruszenia przepisów postępowania cywilnego tj:

- art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego i ustalenie stanu faktycznego z pominięciem istotnej jego części tj. potwierdzenia przelewu z dnia 12 listopada 2012 r. na kwotę 10.000,00 zł oraz potwierdzenia przelewu z dnia 24 października 2012 r. na kwotę 700,00 zł, z których jednoznacznie wynika, że pozwany dokonał zapłaty jedynie w wysokości 10.700,00 zł;

- art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 6 k.c. przez przekroczenie granic zasady swobodnej oceny dowodów i sformułowanie - na podstawie twierdzeń pozwanego i załączonych przez niego dowodów - wniosków z tych dowodów niewynikających, a mianowicie - że pozwany dokonał zapłaty w wysokości 11.700,00 zł, mimo tego że pozwany do odpowiedzi na pozew załączył potwierdzenie przelewu jedynie na kwotę 10.000,00 zł;
- art. 233 § 2 k.p.c. przez wyprowadzenie z materiału dowodowego tj. potwierdzeń dokonania zapłaty (potwierdzenie przelewu z dnia 12 listopada 2012 r. na kwotę 10.000,00 zł) oraz twierdzeń pozwanego, wniosków z nich niewynikających, a nadto sprzecznych z zasadą logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego, przez przyjęcie, że pozwany dokonał zapłaty kwoty 11.700,00 zł, skoro sam pozwany do odpowiedzi na pozew dołączył jedynie potwierdzenie zapłaty kwoty 10.000 zł, w związku z czym twierdzenia o dokonaniu płatności ponad tę kwotę były gołosłowne i nie poparte żadnymi dowodami;
- art. 230 k.p.c. przez błędne uznanie, iż strona powodowa nie wypowiedziała się co do twierdzeń strony pozwanej w zakresie zapłaty kwoty 11.700,00 zł, mimo wniosku powoda zawartego w piśmie procesowym z dnia 27 września 2013 r. o nieuwzględnienie twierdzeń i wniosków zawartych w odpowiedzi na pozew jako nieudowodnionych na podstawie art. 6 k.c. oraz o wydanie wyroku i uwzględnienie powództwa w całości wraz z kosztami procesu według norm przepisanych, tym bardziej że powód wprost wskazał, że stanowisko pozwanego co do zapłaty kwoty 11.700,00 zł jest całkowicie gołosłowne i niezasadne.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty apelujący wystąpił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1.000,00 zł i pozostałych poniesionych przez siebie kosztów procesu, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja jest w pełni zasadna i skutkowałą zmianą zaskarżonego wyroku.

Zarzuty w niej podniesione dotyczą nieprawidłowego ustalenia przez Sąd I instancji stanu faktycznego w zakresie istotnej dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności, a mianowicie, w jakiej części pozwany wywiązał się ze zobowiązania uiszczenia ceny za zakupione towary. Przypomnieć tu należy, że Sąd meriti nie oparł się w tym wypadku na przedstawionych przez strony dowodach, ale stwierdził, że powód nie ustosunkował się do twierdzenia swojego przeciwnika procesowego, z którego wynikało, że zapłacił on z tego tytułu kwotę 11.700,00 zł, co upoważniało do uznania tego faktu za przyznany w trybie 230 k.p.c., po wzięciu pod uwagę wyników całej rozprawy. Należy podzielić stanowisko skarżącego, że art. 230 k.p.c. został w tym przypadku zastosowany, chociaż nie zaistniały przesłanki przewidziane w jego hipotezie. Podstawowym bowiem warunkiem zastosowania tego przepisu jest zaistnienie sytuacji, gdy jedna ze stron zaniecha przedstawienia Sądowi swoich twierdzeń co do pewnej okoliczności istotnej dla rozstrzygnięcia sprawy, tymczasem błędna jest zawarta w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia konstatacja, że powód nie wypowiedział się co do tego, w jakiej części pozwany wywiązał się z obowiązku zapłaty ceny. Już z samego pozwu wynika jasno, że powód stoi na stanowisku, iż należność z jednej z przedstawionych faktur nie została w ogóle uiszczona, natomiast z drugiej – opiewającej na kwotę 16.026,16 zł – do zapłaty pozostało jeszcze 5.326,16 zł. Pozostając w zgodzie z zasadami logiki, wywodu tego nie sposób zrozumieć inaczej niż jako wprost implikującego twierdzenie, że zobowiązania stwierdzone fakturami zostały spełnione tylko w zakresie kwoty 10.700,00 zł (16.026,16 zł – 5.326,16 zł = 10.700,00 zł). Co więcej, w piśmie procesowym z dnia 27 września 2013 r. powodowa spółka wyraźnie stała na stanowisku, że twierdzenia J. Ż. zawarte w odpowiedzi na pozew nie powinny zostać uwzględnione bez wcześniejszego ich udowodnienia. W takiej sytuacji stanowisko pozwanego – o ile bez wątpliwości pozwala przyjąć, iż między stronami nie ma sporu co do faktu zapłaty kwoty 10.700,00 zł – nie pozostawia wątpliwości, że strony pozostają w sporze co do uiszczenia przez J. Ż. dalszego tysiąca złotych, co wyklucza możliwość uznania tego faktu za przyznany w trybie art. 230 k.p.c.

Powyższe powoduje konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego dla wykazania spornej okoliczności. Pozostałe zarzuty apelacyjne są o tyle zasadne, że Sąd I instancji zaniedbał tego i nie rozważył, czy zebrany materiał

dowodowy daje podstawy do poczynienia ustaleń w tym zakresie. W aktach znajdują się – przedstawione przez obie strony procesu - dowody uiszczenia jedynie kwoty 10.700,00 zł (k. 39 i 67 akt), a więc potwierdzające spełnienie świadczenia w zakresie niespornym między powodem i pozwanym; brak natomiast dowodu potwierdzającego uiszczenie spornego tysiąca złotych. Bez wątplenia, ciężar dowodu w tym zakresie, w myśl art. 6 k.c., spoczywa na pozwanym, ponieważ to on wywodzi z tej okoliczności skutki prawne polegające na zwolnieniu się w odpowiednim zakresie z obowiązku zapłaty. J. Ź. jednak takiego dowodu nie przedstawił, zatem rację ma skarżący, że zgromadzony materiał dowodowy w połączeniu z twierdzeniami stron co do faktów daje podstawy do ustalenia, że pozwany spełnił swoje zobowiązanie jedynie w zakresie kwoty 10.700,00 zł.

Wobec takiej modyfikacji ustaleń faktycznych stwierdzić trzeba, że roszczenie powodowej spółki jest zasadne w całości, jako że w istocie – zgodnie z twierdzeniami pozwu – J. Ź. nie wywiązał się z obciążającego go obowiązku zapłaty w zakresie kwoty 21.002,97 zł. Zasadne jest również oparte o art. 481 § 1 k.c. żądanie zasądzenia wskazanych w pozwie odsetek ustawowych – od pozostałej do zapłaty z faktury Nr (...) kwoty 5.326,16 zł od następnego dnia po jej terminie płatności, tj. od dnia 29 czerwca 2012 r., a od pozostałej dochodzonej sumy, stwierdzonej drugą z przedstawionych faktur, od dnia 5 lipca 2012 r. Jednocześnie Sąd odwoławczy, badając w granicach zaskarżenia – niezależnie od podniesionych w apelacji zarzutów - prawidłowość zastosowania przepisów prawa materialnego, stwierdza, że zebrany materiał dowodowy nie daje podstaw do pomniejszenia kwot należnych powodowi w związku z zarzutami zgłoszonymi przez pozwanego w toku postępowania przed Sądem I instancji. Uzasadnia to zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez podwyższenie zasądzonej należności w sposób uwzględniający całość żądań pozwu i uchylenie rozstrzygnięcia Sądu I instancji częściowo oddalającego powództwo. Tego rodzaju ingerencja w treść rozstrzygnięcia powoduje konieczność rozliczenia kosztów postępowania przed Sądem I instancji w oparciu o art. 98 k.p.c. i modyfikacji zaskarżonego rozstrzygnięcia także w tym zakresie. Całość kosztów poniesionych tam przez stronę powodową zamknęła się kwotą 3.468,00 zł (wynagrodzenie pełnomocnika – 2.400,00 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17,00 zł i opłata od pozwu – 1.051,00 zł), wobec czego zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy obowiązek pokrycia tej należności spoczywa na pozwanym, jako stronie przegrywającej proces. Podstawą prawną rozstrzygnięcia Sądu odwoławczego jest art. 386 § 1 k.p.c.

Na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy obciążył pozwanego również obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, na które składały się: opłata od apelacji w kwocie 50,00 zł i wynagrodzenie pełnomocnika skarżącego w kwocie 90,00 zł, obliczone w oparciu o § 12 ust. 1 pkt 1 w związku z § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 490).